

4.10 toelichting bij de werkbladen

Hulp voor reteaching

Uitgebreide instructie bij de herhalingsoefeningen

Deze toelichting gaat er van uit, dat de werkbladen gebruikt worden als *hulp voor reteaching*, dus zonder daaraan voorafgaande mondelinge herhalingsoefeningen. Mocht een uitgebreidere instructie nodig zijn dan in deze toelichting is aangegeven, dan kunt u de *met het werkblad corresponderende herhalingsoefening(en)* raadplegen. Als blijkt, dat er in een werkblad ook dan nog te veel fouten gemaakt worden, dan kunt u met een of meer *diagnostische peilingen* uit het betreffende hoofdstuk nagaan, of de fouten van incidentele, dan wel structurele aard zijn. In het laatste geval kan het nodig zijn om met het kind een aantal mondelinge herhalingsoefeningen te doen, alvorens verder schriftelijk geoefend wordt met de werkbladen.

Thema 1 Thema 2

Getallenkennis 0 t/m 100.
De functie van het cijfer 0 in een getal.

Opbouw

Getallen schrijven: werkblad 4.1.
Getallen met inwisselmateriaal: werkblad 4.2.
Getallen op de abacus: werkblad 4.3.
Getallen in het positieschema: werkblad 4.4.
Optellen en aftrekken (plaatswaarde oefening): werkblad 4.5.
Getallenvolgorde: werkblad 4.6.

Werkblad 4.1

Getallen schrijven.
Bij opgave 3 kunnen we eventueel inwisselmateriaal gebruiken.

Werkblad 4.2

Getallen met inwisselmateriaal.
Behalve het getekende inwisselmateriaal kan ook het manipuleerbare materiaal gebruikt worden.

Werkblad 4.3

Getallen op de abacus.
Dit blad is in de eerste plaats bedoeld voor kinderen die met de abacus bekend zijn. De abacus komt uitgebreid als hulpmiddel aan de orde in hoofdstuk 5 (cijferen). Daar is ook een introductieprogramma voor de abacus opgenomen. Het is echter niet de bedoeling dat dit programma nu wordt doorgewerkt, alleen om het werkblad begrijpelijk te maken.

Werkblad 4.4

Getallen in het positieschema.
Bij opgave 1 kunnen getallenkaartjes gebruikt worden.
Opgave 2 met inwisselmateriaal of met de abacus.
Bij opgave 3 kan de leerkracht het getal uitspreken, het kind zegt het na en legt dit met getallenkaartjes in het schema.

Werkblad 4.5.

Optellen en aftrekken (als plaatswaarde oefening).
Hierbij moet liefst geen materiaal gebruikt worden.

Werkblad 4.6

Getallenvolgorde.
Als introductie kan de leerkracht drie getallenkaartjes voor het kind neerleggen en vragen daarmee alle getallen te leggen die mogelijk zijn. Die getallen worden opgeschreven en er wordt gesproken over grotere en kleinere getallen en over het grootste en het kleinste getal. Wat zijn de kenmerken in de volgorde der cijfers in het grootste getal? En in het kleinste getal?

Thema 3

Getallen ordenen.

Opbouw

Getallen tussen 100 en 1000 op honderdtallen ordenen: werkblad 4.7.
Getallen tussen 100 en 1000 op tientallen ordenen: werkblad 4.8.
Getallen tussen 100 en 1000 op eenheden ordenen: werkblad 4.9.

Werkblad 4.7

Getallen tussen 100 en 1000 op honderdtallen ordenen.

	Observatie: Let er op hoe het kind een getallenrij geordend opschrijft: begint het voor- aan? Achteraan? Let het kind bij het ordenen systematisch op de karakteristieke cijfers in de getallen? 712; 825. Alleen de 7 en de 8 zijn hier belangrijk. 712; 723. Nu is ook het cijfer van de tientallen van belang. 712; 719. Nu is eveneens het cijfer van de eenheden van belang. Het kind moet eerst naar het cijfer van de honderdtallen kijken, daarna naar dat van de tientallen en tenslotte naar dat van de eenheden. Eerst de systematiek aanleren; later gebeurt de ordering in één oogopslag.
Werkblad 4.8	<i>Getallen tussen 100 en 1000 op tientallen ordenen.</i> Zie de opmerkingen bij 4.7.
Werkblad 4.9	<i>Getallen tussen 100 en 1000 op eenheden ordenen.</i> Zie de opmerkingen bij 4.7.
Thema 4	<i>Hoofdrekenen tot 1000.</i>
Opbouw	<i>Optellen (zonder inwisselen) met inwisselmateriaal: werkblad 4.10.</i> <i>Optellen (zonder inwisselen) met de abacus: werkblad 4.11.</i> <i>Optellen (met inwisselen) met inwisselmateriaal: werkblad 4.12.</i> <i>Optellen (met inwisselen) met de abacus: werkblad 4.13.</i> <i>Aftrekken (zonder inwisselen) met inwisselmateriaal: werkblad 4.14.</i> <i>Aftrekken (met inwisselen) met inwisselmateriaal: werkblad 4.15.</i> <i>Oefenblad optellen en aftrekken: werkblad 4.16.</i>
Werkblad 4.10	<i>Optellen zonder inwisselen.</i> Hierbij mag inwisselmateriaal gebruikt worden.
Werkblad 4.11	<i>Optellen zonder inwisselen.</i> Hierbij moet een abacus gebruikt worden. Voor het gebruik van dit werkblad en de abacus verwijzen wij naar de opmerkingen hierover bij werkblad 4.3.
Werkblad 4.12	<i>Optellen met inwisselen.</i> Hierbij kan inwisselmateriaal gebruikt worden.
Werkblad 4.13	<i>Optellen met inwisselen.</i> Materiaal: abacus.
Werkblad 4.14	<i>Aftrekken zonder inwisselen.</i> Materiaal: inwisselmateriaal.
Werkblad 4.15	<i>Aftrekken met inwisselen.</i> Materiaal: inwisselmateriaal.
Werkblad 4.16	Geen materiaal.
Thema 5	<i>Handig rekenen</i>
Opbouw	<i>Verwisseleigenschap: werkblad 4.17 t/m 4.20.</i> <i>Analogierekenen: werkblad 4.21 t/m 4.26.</i> <i>Schakeleigenschap: werkblad 4.27 t/m 4.32.</i> <i>Flexibel rekenen: werkblad 4.33 t/m 4.40.</i> <i>Verdubbelen en halveren: werkblad 4.41 t/m 4.44.</i> Voor instructie bij bovengenoemde werkbladen verwijzen wij naar <i>paragraaf 4.9 'Her- halingsprogramma handig rekenen'</i>.